

سؤال/جواب ۹: معنای سخن جبرئیل: «به خدا سوگند ارکان هدایت منهدم شد»

سؤال/ ۹: ما معنی قول جبرائیل (ع) لما قتل الإمام علي (ع): (تهدمت والله أركان الهدى) أوليس الحسن والحسين أركان هدى، وهم باقون أحياء بعد مقتل الإمام (ع)؟!

پرسش ۹: معنای سخن جبرئیل (ع) هنگامی که امام علی (ع) به قتل رسید چیست؟ « به خدا سوگند ارکان هدایت منهدم شد». آیا حسن و حسین که پس از قتل امام (ع) باقی و زنده بودند، ستون‌های هدایت نبودند؟!

الجواب: الركن الأول محمد ، والرکن الثاني علي، والرکن الثالث فاطمة . فمحمد مدينة العلم، وعلي وفاطمة بابها، وهم الثلاثة أركان الحق والهدى ([160]). پاسخ: رکن اول محمد(ص) است، رکن دوم علی(ع) و رکن سوم فاطمه (س). محمد (ص) شهر علم است و علی و فاطمه باب آن، و این سه تن (ع) ستون‌های حق و هدایت‌اند. ([161])

أو الاسم الأعظم الأعظم الأعظم (هو)، وأركانه (مدينة الكمالات الإلهية) الله سبحانه وتعالى، وبابها: الرحمن الرحيم، ولو كان الباب غير هذين الاسمين لاشتدت المثلات والعقوبات على أهل الأرض، ولما زكى منكم أحد.

يا اسم اعظم اعظم اعظم (هو) و ستون‌های آن (شهر کمالات الهی) الله سبحانه و متعال، و باب آن: الرحمان الرحيم می‌باشد، و اگر باب غیر از این دو اسم بود، سختی‌ها و عقوبت‌ها بر اهل زمین شدت می‌گرفت و احدی از شما پاکیزه نمی‌شد.

وظهور هذه الأسماء في الخلق، بمحمد وعلي وفاطمة، فمحمد هو تجلي الله في الخلق، وعلي تجلي الرحمن، وفاطمة تجلي الرحيم في الخلق. وبشهادة الرسول تهدم الركن الأول، وبشهادة فاطمة تهدم الركن الثاني، ولكنهما بقيا ببقاء الثالث،

وهو علي (ع)، فلما استشهد علي (ع) تهدم الركن الثالث، بل وتهدم الأول والثاني معه، ولذا قال جبرائيل (ع): (تهدمت والله أركان الهدى).

ظهور این اسامی در خلق، با محمد و علی و فاطمه است. محمد تجلی الله در خلق و علی تجلی رحمن و فاطمه تجلی رحیم در خلق است. با شهادت پیامبر، رکن اول منهدم شد و با شهادت فاطمه رکن دوم فرو ریخت ولی این دو با بقای سومی باقی ماندند، که همان علی (ع) بود. با شهادت علی (ع) رکن سوم نیز ویران گشت، و حتی رکن اول و دوم نیز با او منهدم شد و از همین رو جبرئیل (ع) گفت: « به خدا سوگند ستون‌های هدایت منهدم شد » .

والحسن والحسين عليهما السلام مع أنهم موجودون بعد الإمام علي (ع)، ولكنهم لا يمثلون أركاناً للهدى بهذا المعنى.
حسن و حسین (علیهما السلام) با این که پس از امام علی (ع) وجود داشتند، ولی به این معنا ستون‌های هدایت نبودند.

فأركان الهدى ثلاثة لا غير، والأئمة كلهم أركان هدى، ولكنهم أركان لهذه الأركان أي إن الأئمة أركان محمد وعلي وفاطمة .
بنابراین ستون‌های هدایت سه تا هستند و لا غیر. ائمه (ع) همگی ارکان هدایت هستند ولی آن‌ها ستون‌های این ستون‌ها می‌باشند؛ به عبارت دیگر ائمه (ع) ستون‌های محمد، علی و فاطمه (علیهما السلام) می‌باشند.

3- عن الصادق عن أبيه عليهما السلام، قال: (قال جابر بن عبد الله الأنصاري: سمعت رسول الله يقول لعلي بن أبي طالب قبل موته بثلاثة أيام: سلام عليك أبا الريحانين أوصيك بريحانتي من الدنيا فعن قليل ينهد ركنك والله

خليفتي عليك، فلما قبض رسول الله قال علي: هذا أحد ركني الذي قال رسول الله ، فلما ماتت فاطمة (رض) قال علي: هذا ركني الثاني الذي قال رسول الله (الأما لي للشيخ الصدوق : ص 198.

[161]- از امام صادق از پدرش ع روایت شده است که فرمود: «جابر بن عبد الله انصاری گفت: شنیدم رسول خدا ص سه روز پیش از وفاتش به علی بن ابی طالب (ع) می فرماید: سلام بر تو ای پدر دو گل خوشبو. تو را به آن دو گل خوشبوی من از دنیا سفارش می کنم که به زودی دو رکن و اساس و پایه ی زندگی شکسته خواهد شد، و خداوند پس از من نگهبان تو است، و چون رسول خدا ص از دنیا رفت، علی (ع) فرمود: این بود یکی از آن دو رکن و پایه ای که رسول خدا ص به من فرمود، و چون فاطمه س از دنیا رفت، علی (ع) فرمود: و این هم رکن دومی بود که رسول خدا ص فرمود». امالی شیخ صدوق: ص 198.